

Posudek školitele na disertační práci pana ing. arch. Petra Leška

Působení městského architekta v malých a středních městech

Disertační práce se zabývá tématem cílů, strategií a úspěšnosti městských / obecních architektů / architektek v malých a středních městech České republiky. Zaměření práce na téma městských architektů, jejich role, činnosti a význam pro kvalitu vystavěného prostředí, bylo od počátku studia jednoznačně dáno dosavadní činností doktoranda a jeho angažmá v České komoře architektů. Poměrně rychle se předmět zájmu zúžil na městské architekty menších měst a specifika jejich postavení a činností. Metodicky se výzkum ustálil na kombinaci desk research věnující se postavení a praxe různých evropských subjektů, jejichž posláním je přispívat ke kvalitě vystavěného prostředí, s kvalitativním sociologickým šetřením mezi českými a moravskými městskými architekty. Oba tyto metodologické postupy doktorand účinně kombinoval se svými předchozími zkušenostmi z práce pro Českou komoru architektů v této problematice.

Průkaz původní hypotézy, podle které přítomnost městského architekta v managementu města pozitivně ovlivní kvalitu vystavěného prostředí, se ukázal jako obtížný. Dopady činnosti městského architekta se totiž zřejmě projevují teprve v určitém časovém odstupu, ale působení městských architektů se často odehrává v podstatně kratších časových horizontech a mezi působením jednotlivých městských architektů ve městě bývají výrazné diskontinuity. Ještě větší problém představuje co možná objektivně vyhodnotit kvalitu vystavěného prostředí ve městě jako kritérium smysluplnosti funkce městského architekta.

Namísto hypotéz práce formuluje tři výzkumné otázky:

- V1 - Jaké cíle sledují a jaké koncepce vytvářejí a/nebo prosazují městští architekti?
- V2 - Jaké strategie / postupy používají městští architekti k prosazení těchto cílů a koncepcí?
- V3 - Jakou mají úspěšnost při prosazování těchto cílů a koncepcí a s jakými strategiemi?

Odpovědi na tyto otázky práce hledá především v polostrukturovaných rozhovorech s městskými architekty popřípadě i s dalšími subjekty managementu vystavěného prostředí měst. Ukazuje, že městští architekti jsou spíše než těmi, kdo vytvářejí vize a stanovují cíle, „jen“ realizátory těchto vizí a cílů vytýčených vedením měst. Nezaměnitelná role městských architektů je ale ve vytváření koncepcí, které k naplnění těchto cílů vedou. Klíčovým strategickým postupem v práci městských architektů s obecně prokázanou úspěšností je komunikace se všemi významnými účastníky – vedením města, úředníky, investory i občanskou veřejností. Odpověď na třetí výzkumnou otázku je asi nejsložitější, z důvodů uvedených již výše. Z vyhodnocení odpovědí šetření se zdá, že snahy o „objektivní“ kritéria úspěšnosti zatím nejsou úspěšné a jako proxy kritérium úspěšnosti slouží spíše image města například v komunitě (městských) architektů, zajisté ovlivněný také mediální prezentací.

Výpovědi respondentů šetření nevedou k výrazným a jednoznačným závěrům a nelze ani rozlišit jednoznačně pozitivní či negativní případy. Jejich vyhodnocení spíše utváří možný třídící rámec a poskytuje celkový kontext. Lze ale na základě poznatků ze šetření tvrdit, že institucionální pozice městského architekta není kritériem jeho úspěšnosti. Namísto toho práce zdůrazňuje významnost osobnostních vlastností městského architekta, jeho schopnost pracovat s „měkkými“ nástroji komunikace a v neposlední řadě podporu jeho práce ze strany vedení města.

Přínosem práce je podle mého názoru především právě shromáždění názorů a výpovědí řady lidí věnujících se zlepšování kvality vystavěného prostředí menších a středních měst. Z nich vyplývá poznatek o potřebě umožnit specifická řešení založená na osobnostních kvalitách. Významným faktorem úspěšnosti činnosti městského architekta je podle práce také kontinuita osobností a vztahů mezi nimi – i když i zde doktorand zmiňuje také riziko setrvačnosti preferující neaktuální a neadekvátní řešení. Dalším přínosem práce je posouzení naší praxe činnosti městských architektů v kontextu obdobných institucí v evropských zemích.

Autor si pro práci na své disertační práci dokázal nacházet inspirační zdroje a důsledně využíval možnosti spolupráce s profesně zaměřenými odborníky.

Výsledky práce mohou být kvalitním podkladem pro zaměření činnosti profesních orgánů České komory architektů při prosazování cílů v oblasti vystavěného prostředí, včetně spolupráce s orgány veřejné správy.

Jsem toho názoru, že se panu ing. arch. Petru Leškovi touto disertací podařilo prokázat jeho schopnost vědeckovýzkumné činnosti a že výsledky práce zasluhují, aby byly brány v potaz při debatách o významu městských architektů pro utváření vystavěného prostředí menších a středních měst i o roli, kterou by měla v této záležitosti hrát zejména Česká komora architektů. Práci proto doporučuji předložit k disertačnímu řízení.

V Praze dne 14/02/2023

Prof. Ing. arch. Karel MAIER, CSc.